

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Hans Andersen (V)
Hans.Andersen@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

T +45 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

J.nr. 2021 - 10925
29. november 2021

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 15. juni 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 525 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Hans Andersen (V).

Spørgsmål nr. 525:

” Vil ministeren oplyse effekterne af at hæve modregningsbeløbet for folkepensionister med hhv. 10.000, 25.000, 50.000, 100.000, 250.000, 500.000 og 750.000 kroner? Ministeren bedes i besvarelsen oplyse effekterne følgende tre scenarier:
1) Under de antagelser og forudsætninger, der ligger til grund for svar på BEU spg. 476. fra 17. maj 2021.
2) I en situation hvor mulighederne for opsat pension er afskaffet.
3) I en situation, hvor der ingen modregning sker de første 5 år efter folkepensionsalderen efterfulgt af at modregningsbeløbet hæves med ovenstående.
I svaret bedes regnet på arbejdsudbudseffekten, effekten på BNP og provenuvirkningerne.”

Svar:

Folkepensionen består af et grundbeløb og et pensionstillæg samt den supplerende pensionsydelse (ældrechecken). Grundbeløbet bliver kun nedsat på baggrund af pensionistens egen indtægt ved arbejde, hvis pensionisten tjener mere end fradragsbeløbet på 344.600 kr. i 2021.

Pensionstillægget er større for enlige end for par. Pensionstillægget bliver nedsat på baggrund af såvel pensionistens egen indtægt som en eventuel ægtefælle eller samlevers indtægt, hvis indtægtsgrundlaget overstiger et fradragsbeløb på 89.700 kr. for enlige og 179.700 kr. for par (2021-niveau).

Herudover har man som folkepensionist, betinget af formueforhold, også mulighed for udbetaling af ældrechecken. Ældrechecken udbetales en gang årligt på baggrund af en beregnet personlig tillægsprocent, som også lægger til grund for retten til tillægsydelser såsom helbredstillæg, varmetillæg samt mediechecken. Den personlige tillægsprocent bliver som pensionstillægget indtægtsreguleret på baggrund af både pensionistens egen og en eventuel ægtefælle eller samlevers samlede indtægt, hvis indtægtsgrundlaget overstiger et fradragsbeløb på 35.600 kr. for enlige og 70.600 kr. for par (2021-niveau).

Alle folkepensionister kan desuden ved beregning af pensionstillægget og den personlige tillægsprocent se bort fra indtægt ved personligt arbejde på op til 122.004 kr. (2021-niveau.)

Det fremgår ikke af spørgsmålet hvilket modregningsbeløb, der henvises til, hvorfor det i besvarelsen er lagt til grund, at der med modregningsbeløbet for folkepensionister er tale om fradraget ved beregning af pensionstillægget, da en ændring heraf bredt set er mest relevant når det gælder modregning af pensionsydelsen.

Når der ændres på fradragsgrænserne, bør det ses i lyset af den ønskede effekt. Således vil fx en ændring af fradragsbeløbet for grundbeløbet påvirke pensionister med høje arbejdsindtægter, hvor fradragsbeløbet for beregning af den personlige tillægsprocent, vil påvirke målretning af tillægsydelse og pensionister med lavere indtægter.

Fradragsgrænserne gælder også for førtidspension tilkendt efter reglerne gældende før 2003 (gammel ordning), hvorfor det i besvarelsen endvidere er lagt til grund, at en forhøjelse ovennævnte fradragsbeløb også omfatter tilsvarende grænser for førtidspension tilkendt efter reglerne gældende før 2003.

1) Under de antagelser og forudsætninger, der ligger til grund for svar på BEU spm. 476 fra 17. maj 2021

Med 'under de antagelser og forudsætninger, der ligger til grund for svar på BEU spm. 476 fra 17. maj 2021' er det antaget, at der menes ved en forudsætning om uændret tilslutning til opsat pension samt øvrige beregningstekniske forudsætninger, der ellers ligger til grund for besvarelse af spørgsmål 476.

På det grundlag skønnes en forhøjelse af pensionstillæggets fradragsbeløb med 10.000 kr. at indebære merudgifter efter skat, tilbageløb og adfærd på i størrelsesordenen 0,4 mia. kr. og en begrænset arbejdsudbudsvirkning i 2022. Forhøjes fradragsbeløbet i stedet med 750.000 kr., skønnes det, at medføre merudgifter efter skat, tilbageløb og adfærd på i størrelsesordenen 6,5 mia. kr. og en arbejdsudbudsvirkning svarende til 900 fuldtidspersoner, jf. tabel 1.

Tabel 1**Økonomiske konsekvenser ved en forhøjelse af fradragsbeløbet for beregning af pensionstillægget, 2022**

	Forhøjelse af fradragsgrænsen for aftrapning af pensionstillægget i kr.						
2022-niveau	10.000	25.000	50.000	100.000	250.000	500.000	750.000
Merudgift i mia. kr.							
Umiddelbar merudgift	0,7	1,8	3,4	6,0	10,6	13,4	14,2
Efter skat og tilbageløb	0,4	0,9	1,6	2,9	5,1	6,3	6,7
Efter skat, tilbageløb og adfærd	0,4	0,9	1,6	2,9	5,0	6,2	6,5
Arbejdsudbudsvirkning							
Fuldtidspersoner	0	0	0	50	300	800	900
Effekt på BNP i mia. kr.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,7	0,8

Anm.: Beregningen inkludere skøn for afledte effekter på udgifter til førtidspension tilkendt efter reglerne gældende for 2003 (gammel ordning) og pensionister i udlandet samt evt. effekter for boligstøtte og øvrige tillægsydelse. Opgørelsen er ekskl. fremrykning af udgifter til social pension ved ændret tilslutning til opsat pension. Arbejdsudbudsvirkning er afrundet til nærmeste 50 fuldtidspersoner. Det bemærkes, at en forhøjelse af fradragsbeløbet for pensionstillægget også vil medføre en større aftrapningsinterval af den personlige tillægsprocent, hvilket alt andet lige vil indebære merudgifter til tillægsydelse, som udbetales med den personlige tillægsprocent.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af lovmodellens pensionsmodel på basis af en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen

Det bemærkes, at skønnene er behæftet med en vis usikkerhed og at denne usikkerhed øges med ændringernes omfang.

2) I en situation hvor mulighederne for opsat pension er afskaffet

Alle, der har nået folkepensionsalderen, kan vælge at udskyde folkepensionen og deltage aktivt på arbejdsmarkedet i væsentligt omfang mod senere at få forhøjet den løbende folkepension med et tillæg for opsat pension (ventetillæg). Mens folkepensionen er opsat, optjenes ret til at få forhøjet den senere folkepension med en procentdel – venteprocenten. Venteprocenten forhøjes jo længere tid pensionen opsættes. Venteprocenten svarer til, at den folkepension en person ikke modtager, når overgang til folkepension udskydes, udbetales som en ydelsesforhøjelse i personens senere pensionsperiode.

På denne måde kan en person, der ønsker at arbejde i væsentligt omfang efter at folkepensionsalderen er nået, og som derfor ville få sin løbende folkepension nedsat på grund af arbejdsindkomst, vælge i stedet at opsætte pensionen til et senere tidspunkt, så fortsat arbejde efter folkepensionsalderen ikke indebærer lavere samlet folkepension.

Når en borger vælger at overgå til folkepension, udregnes en venteprocent, og den løbende folkepension forhøjes med et ventetillæg svarende til denne procentdel i resten af pensionistens levetid. For personer, der har opsat pensionen efter 1. juli 2018 er der desuden mulighed for at få tillægget udbetalt over en tiårig periode, el-

ler at få den del af tillægget, der vedrører grundbeløbet udbetales som et engangsbeløb ved overgangen til folkepension, mens den resterende del udbetales over 10 år.

Venteprocenten opgøres som forholdet mellem det antal måneder, pensionen har været opsat, og den gennemsnitlige middellevetid for personer på den alder, som borgeren har ved overgangen til folkepension. Udbetales tillægget over 10 år anvendes den forventede levetid over en 10-årig periode.

Når folkepensionen opsættes indebærer venteprocenten derfor grundlæggende, at den udskudte folkepension under perioden med opsat pension udbetales over den resterende pensionsperiode, når borgeren senere overgår til folkepension. Opgjort i forhold til en situation, hvor personen alternativt til beskæftigelse og opsat pension i stedet overgik til folkepension uden beskæftigelse, indebærer opsat pension set over levetiden således hverken en betydelig mer- eller mindreudgift til folkepensionsudgifter. I det omfang opsat pension bidrager til en øget beskæftigelse over folkepensionsalderen, vil en afskaffelse af opsat pension indebære et tab for det offentlige.

Hertil bemærkes dog, at en andel af de personer, som vælger opsat pension, formentlig fortsat vil vælge at arbejde, selvom muligheden for opsat pension ikke var til stede. For disse personer vil en afskaffelse af opsat pension isoleret set indebære en gevinst for det offentlige. Der foreligger umiddelbart ikke et tilstrækkelig empirisk grundlag for at skønne over den samlede adfærdseffekt, hvorfor det ikke er muligt at opgøre et egentligt skøn for de økonomiske konsekvenser af en afskaffelse af opsat pension.

Den varige virkning af en afskaffelse af muligheden for opsat pension vurderes dog overordnet set at være tilnærmelsesvis udgiftsneutral. En afskaffelse af muligheden for opsat pension vil imidlertid på kort sigt indebære en fremrykning af udgifter til folkepension mod lavere udgifter til ventetillæg på længere sigt. En afskaffelse af opsat pension vil således bidrage til større underskud på den offentlige saldo i de kommende år med demografisk modvind (de såkaldte hængekøjeår) mod en styrkelse af saldoen på længere sigt, hvor der forventes at være overskud på den offentlige saldo.

3) I en situation, hvor der ingen modregning sker de første 5 år efter folkepensionsalderen efterfulgt af at modregningsbeløbet hæves med ovenstående.

Med 'en situation, hvor der ingen modregning sker de første 5 år efter folkepensionsalderen' er det - set i lyset af den øvrige opgørelse - antaget, at dette alene vedrører beregning af pensionstillægget. Det vil sige, at grundbeløbet og tillægsudgifter, der udbetales med den personlige tillægsprocent modregnes efter ellers gældende regler.

På det grundlag skønnes en forhøjelse af pensionstillæggets fradragsbeløb med 10.000 kr. i en situation, hvor der ikke sker modregning de første 5 år efter folkepensionsalderen, at indebære merudgifter efter skat, tilbageløb og adfærd på ca. 2,1 mia. kr. og en arbejdsudbudsvirkning svarende til 900 fuldtidspersoner i 2022. Forhøjes fradragsbeløbet i stedet med 750.000 kr., skønnes det, at medføre merudgifter

efter skat, tilbageløb og adfærd på størrelsesordenen 6,7 mia. kr. og en arbejdsudbudsvirkning svarende til 1.150 fuldtidspersoner, jf. tabel 2.

Tabel 2

Økonomiske konsekvenser ved en forhøjelse af fradragsbeløbet for beregning af pensionstillægget samt hvis der ikke sker modregning i pensionstillægget de første 5 år efter folkepensionsalderen, 2022

	Forhøjelse af fradragsgrænsen for aftrapning af pensionstillægget i kr.						
2022-niveau	10.000	25.000	50.000	100.000	250.000	500.000	750.000
Merudgift i mia. kr.							
Umiddelbar merudgift	5,0	5,8	7,0	9,0	12,3	14,3	14,9
Efter skat og tilbageløb	2,3	2,7	3,3	4,2	5,9	6,8	7,0
Efter skat, tilbageløb og adfærd	2,1	2,5	3,0	4,0	5,6	6,4	6,7
Arbejdsudbudsvirkning							
Fuldtidspersoner	900	900	950	950	1.050	1.150	1.150
Effekt på BNP i mia. kr.	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	1,1	1,1

Anm.: Beregningen inkludere skøn for afledte effekter på udgifter til førtidspension tilkendt efter reglerne gældende før 2003 (gammel ordning) og pensionister i udlandet samt evt. effekter for boligstøtte og øvrige tillægsydelse. Opgørelsen er ekskl. fremrykning af udgifter til social pension ved ændret tilslutning til opsat pension. Arbejdsudbudsvirkning er afrundet til nærmeste 50 fuldtidspersoner. Det bemærkes, at en forhøjelse af fradragsbeløbet for pensionstillægget også vil medføre en større aftrapningsinterval af den personlige tillægsprocent, hvilket alt andet lige vil indebære merudgifter til tillægsydelse, som udbetales med den personlige tillægsprocent.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af lovmodellens pensionsmodel på basis af en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen

Det skal igen bemærkes, at skønnene er behæftet med en vis usikkerhed og at denne usikkerhed øges med ændringernes omfang.

Venlig hilsen

Mattias Tesfaye,
Fungerende beskæftigelsesminister